ලංකාදීප

විදු සෙවණ

නව ලොව සාර සංග්‍රහය

මිනිසා සඳට යන දෙවැනි ගමන ඇරැඹෙයි

ඇපලෝ සඳ යුගය නිමා වූයේ මෙයට වසර 53කට පෙරය. දැන් හෙට අනිද්ද නව සඳයුගය උදවෙයි. මිනිසා සඳ වෙත යන දෙවෙනි ගමනේ ආරම්භක පරීක්ෂණ ගමනArtemis 1- (ආටෙමිස් 1) නව විශ්ව තරණ යුගයක ආරම්භය සනිටුහන් කරමින් මේ 29 ද සඳවෙත යාමට නියමිතව තිබුණද කාර්මික දෝෂයක් හේතුවෙන් එය කල් තිබිණි.

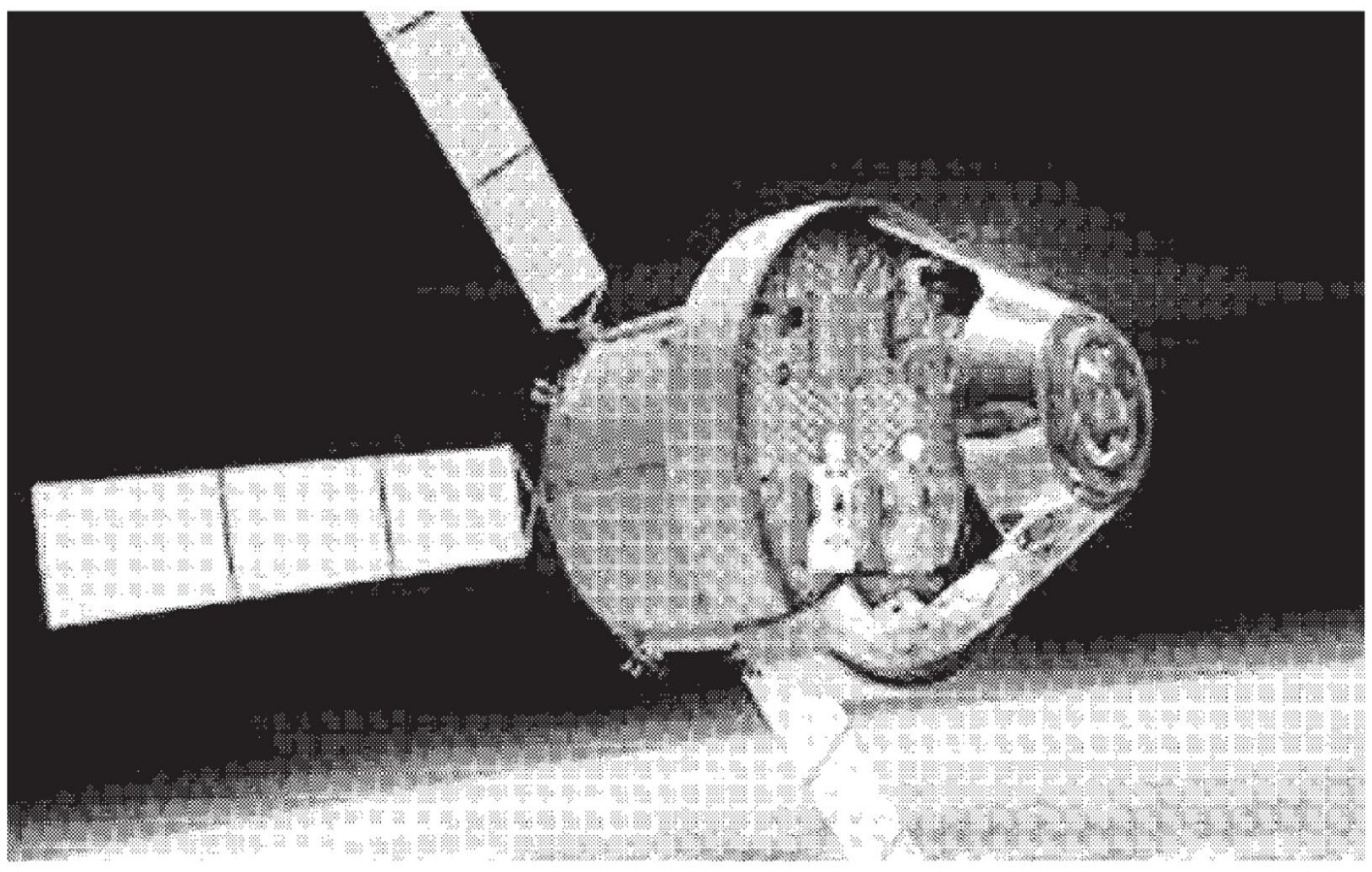

Artemis 1-ආටෙමිස් 1 මගින් ඇරැඹෙන මේ නව විශ්ව තරණ යුගය තුළ ප්‍රථම අභ්‍යවකාශ ජනාවාස ඇරැඹීමට නියමිතය. මුලින්ම සඳමත තැනෙන සඳතොටුපළ, ජනාවාසය සහ මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානයක්ද ඉන්පසු අඟහරු මත ජනාවාසය සහ ඉන් ඔබ්බට විශ්වය පුරා මිනිසා ගෙන යන විශ්ව සවාරිද ඇරැඹෙන්නේ Artemis 1- නව මෙහෙයුම මගිනි. ඒ අනුව ආටෙමිස් 1 යනු මිනිසාට සඳ සහ අඟහරු ගවේෂණ කිරීමට හැකි වන සංකීර්ණ වූ මෙහෙයුම් මාලාවක පළමුවැන්නයි.

එය NASAහි නව චන්ද්‍ර තරණ Artemis වැඩසටහන සඳහා සැලසුම් කරන ලද මිනිස් කාර්ය මණ්ඩලයකින් තොර පරීක්ෂණ ගමනකි. එය ඒජන්සියේ අභ්‍යවකාශ දියත් කිරීමේ පද්ධතියේ සුපිරි බර-එසවුම් දියත් කිරීමේ, Space Launch System -යෝධ රොකට් වාහනයේ, Giant SLS Rocket,- පළමු පියාසැරිය සහ සම්පූර්ණ ඔරියන් අභ්‍යවකාශ යානයේ ද පළමු පියසැරියයි.

මෙම යානයේ නිෂ්පාදකයන් වන්නේ බෝයිං සහ ලොක්හීඩ් මාටින් එයාර්බස් සමාගමීය. එය අභ්‍යවකාශයේ ගමනට ගත කරන කාලය දින 26-42 අතර වනු ඇත.

ආරම්භක ආටෙමිස් 1 මෙහෙයුම සඳහා, කාර්ය මණ්ඩලයක් නොමැති ඔරියන් යානය විවිධ කක්ෂ පරීක්ෂා කරන බැවින් සඳෙන් ඔබ්බට යන සැතපුම් 40,000 ක් ද ඇතුළුව, සැතපුම් මිලියන 1.3 ක් පමණ එය පියාසර කරනු ඇත. ගුවන්ගත වීමෙන් දින හතළිස් දෙකකට පසු එම කැප්සියුලය පැසිෆික් සාගරය මත පතිතවන්නට නියමිතය. මේ ගමනේදී ඔරියන් චන්ද්‍ර පෘෂ්ඨයට ආසන්නව පහළට රූටා බසින අතර එලෙස සඳ වෙත ළඟා වීමට සති එක සිට දෙක දක්වා කාලයක් ගත වනු ඇත. ඉන්පසු එයට සඳෙන් ලැබෙන ගුරුත්වාකර්ෂණ තල්ලුවද භාවිත කර සඳෙන් ඈතට පියඹා යයි. ඒ අනාගත ජනාවාස කරා යන ගමනට පෙර හුරුවක් ලෙසිනි.

මේ ගමනේදී රොකට්ටුව නාසා හි ඔරියන් කැප්සියුලය පමණක් නොව කුඩා කියුබ්සැට් චන්ද්‍රිකා 10 ක්ද සඳ වෙත ගෙන යනු ඇත. එම කියුබ්සැට්වලින් එකක් වන්නේ BioSentinel මෙහෙයුම වන අතර එය ගැඹුරු අභ්‍යවකාශයේ පළමු දිගුකාලීන ජීවවිද්‍යා අත්හදා බැලීම වේ. (ජීව විද්‍යා පරීක්ෂණ මෙතෙක් සීමා වී ඇත්තේ පෘථිවි-සඳ පද්ධතියට පමණි.)

මෙහිදී අභ්‍යවකාශයට යීස්ට් සෛල රැගෙන යන කියුබ්සැට් පෘථිවියේ කක්ෂයට සමාන සූර්යයා වටා යන කක්ෂයකට ඇතුල් වනු ඇත. එහි සිට අභ්‍යවකාශ විකිරණ යීස්ට් සෛලවලට බලපාන ආකාරය විද්‍යාඥයින් විසින් අධ්‍යයනය කරනු ඇත.'' BioSentinel යනු එවැනි ආකාරයේ පළමුවැන්නයි" යනුවෙන් කැලිෆෝනියාවේ NASA හිAmes පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ BioSentinel ව්‍යාපෘති කළමනාකරු මැතිව් නැපොලි නිවේදනයක් නිකුත් කරමින් කියා සිටියේය.

''එය ජීවී ජීවීන් වෙන කවරදාටත් වඩා ඈත අභ්‍යවකාශයට රැගෙන යනු ඇත. එය ඇත්තෙන්ම සිසිල්" ගගනගාමීන් දිගු කාලීන මෙහෙයුම් සඳහා පෘථිවි කක්ෂයෙන් පිටවන විට, ඔවුන් අභ්‍යවකාශ විකිරණවලට නිරාවරණය වනු ඇත, එබැවින් විකිරණ සහ එහි බලපෑම් අධ්‍යයනය කිරීමට නාසා ආයතනය උනන්දු වෙයි. BioSentinel මෙහෙයුම මෙම පර්යේෂණයේ කොටසකි.''

■ **සුගත්ප්‍රිය කුලතුංගආරච්චි**

(අන්තර්ජාලය ඇසුරිනි)